Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2024/2354

10.10.2024

RESOLUTIE (EU) 2024/2354 VAN HET EUROPEES PARLEMENT

van 11 april 2024

over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de agentschappen van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2022: functioneren, financieel beheer en controle

HET EUROPEES PARLEMENT,

— gezien zijn besluiten over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de agentschappen van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2022,

— gezien het verslag van de Commissie betreffende de follow-up van de kwijting voor het begrotingsjaar 2021 (COM(2023)0384),

— gezien het jaarverslag van de Rekenkamer over de EU-agentschappen betreffende het begrotingsjaar 2022, vergezeld van de antwoorden van de agentschappen ([1]),

— gezien Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014, en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 ([2]), en met name de artikelen 68 en 70,

— gezien Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/715 van de Commissie van 18 december 2018 houdende de financiële kaderregeling van de bij het VWEU en het Euratom-Verdrag opgerichte organen, bedoeld in artikel 70 van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad ([3]), en met name artikel 105,

— gezien artikel 100 van en bijlage V bij zijn Reglement,

— gezien de adviezen van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken en de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken,

— gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole (A9-0118/2024),

A. overwegende dat deze resolutie voor elk orgaan in de zin van artikel 70 van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 de horizontale opmerkingen bevat waarvan de kwijtingsbesluiten overeenkomstig artikel 262 van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 en artikel 3 van bijlage V bij zijn Reglement vergezeld gaan;

B. overwegende dat deze resolutie ook voor het Voorzieningsagentschap van Euratom de horizontale opmerkingen bevat die behoren bij het kwijtingsbesluit volgens artikel 262 van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 en artikel 3 van bijlage V bij zijn Reglement;

C. overwegende dat de agentschappen van de Unie zich moeten richten op taken met een duidelijke Europese meerwaarde en dat de organisatie van die taken geoptimaliseerd moet worden om, in het belang van de Europese belastingbetaler, overlappingen te voorkomen;

D. overwegende dat de kwijtingsautoriteit in het kader van de kwijtingsprocedure de nadruk wil leggen op het aanzienlijke belang van het vergroten van de democratische legitimiteit van de instellingen van de Unie; overwegende dat dit inhoudt dat de transparantie en de verantwoordingsplicht moeten worden vergroot, en dat prestatiegericht begroten moet worden ingevoerd en dat er moet worden gezorgd voor een goed personeelsbeheer;

([1]) PB C, C/2023/594, 27.10.2023.
([2]) PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1.
([3]) PB L 122 van 10.5.2019, blz. 1.

1. merkt op dat de begrotingen van de 33 gedecentraliseerde agentschappen van de Unie voor 2022 in totaal 3,471 miljard EUR aan vastleggingskredieten omvatten, een stijging van 8,2 % ten opzichte van 2021, en 3,035 miljard EUR aan betalingskredieten, een daling van 1,78 % ten opzichte van 2021; merkt bovendien op dat van de 3,035 miljard EUR aan betalingskredieten ongeveer 2,781 miljard EUR uit de algemene begroting van de Unie werd gefinancierd, hetgeen neerkomt op 74,85 % van de totale financiering van de agentschappen in 2022 (tegenover 77,27 % in 2021); stelt voorts vast dat een bedrag van ongeveer 935 miljoen EUR gefinancierd werd met vergoedingen en heffingen alsmede rechtstreekse bijdragen van deelnemende landen (een daling van 28,23 % ten opzichte van 2021);

2. stelt vast dat de totale definitieve begroting voor 2022 (na gewijzigde begrotingen) van alle gedecentraliseerde agentschappen van de Unie ongeveer 16 % hoger lag dan in 2021, terwijl de inflatie in de Unie in oktober 2022 een piek van 11,5 % bereikte; merkt in dat verband op dat de begroting in bepaalde agentschappen tussen 2021 en 2022 aanzienlijk is toegenomen, met meer dan 60 % voor Enisa, eu-LISA en EFCA, ongeveer 30 % of meer voor ELA, EEA en Frontex en meer dan 20 % voor Euspa en EUAA;

3. neemt akte van de conclusie van de Europese Rekenkamer ("de Rekenkamer") in haar jaarverslag over de EU-agentschappen betreffende het begrotingsjaar 2022 ("het verslag van de Rekenkamer") dat de resultaten van de door de Rekenkamer uitgevoerde controle van de jaarrekeningen van de agentschappen voor het op 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar minder positief waren dan die van het jaar daarvoor (2021), waarbij tekortkomingen in openbare aanbestedingsprocedures nog steeds de belangrijkste bron van onregelmatige betalingen waren;

De belangrijkste door de Rekenkamer vastgestelde risico's

4. maakt uit het verslag van de Rekenkamer op dat er, net als in 2021, over het geheel genomen een laag risico bestond wat betreft de betrouwbaarheid van de rekeningen van de agentschappen, die opgesteld werden door het toepassen van de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels, die gebaseerd zijn op internationaal aanvaarde boekhoudnormen;

5. benadrukt dat de Rekenkamer in haar verslag stelt dat het risico voor de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen over het geheel genomen laag is bij de meeste agentschappen en, zoals ook in 2021 het geval was, middelhoog bij sommige agentschappen die gedeeltelijk zelffinancierend zijn, waarvoor specifieke verordeningen van toepassing zijn op het innen van vergoedingen en andere bijdragen aan de ontvangsten;

6. merkt op dat volgens het verslag van de Rekenkamer het risico voor de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen van de agentschappen over het algemeen middelhoog is, maar uiteenloopt van laag tot hoog, afhankelijk van de specifieke begrotingstitels; merkt op dat de Rekenkamer van oordeel is dat het risico bij titel I (Personeelsuitgaven) over het algemeen laag is, dat bij titel II (Administratieve uitgaven) het risico middelhoog is en dat bij titel III (Operationele uitgaven) het risico varieert van laag tot hoog, afhankelijk van het agentschap in kwestie en de aard van de operationele uitgaven; wijst erop dat de Rekenkamer de risico's in verband met titel III vergelijkbaar acht met die in verband met titel II, maar dat het effect in het kader van titel III groter wordt geacht omdat het daar gaat om veel hogere bedragen;

7. merkt met bezorgdheid op dat de Rekenkamer voor het vijfde jaar op rij van oordeel is dat het risico voor goed financieel beheer middelhoog is en daarbij aangeeft dat de meeste problemen werden vastgesteld in verband met openbare aanbestedingsprocedures waarbij de best mogelijke prijs-kwaliteitsverhouding niet werd gewaarborgd; merkt voorts op dat overheidsmiddelen altijd doeltreffend moeten worden gebruikt, rekening houdend met de belangen van de belastingbetaler;

8. merkt op dat de Rekenkamer het risico voor het begrotingsbeheer laag acht en dat uit controles van de Rekenkamer blijkt dat de overdracht van vastgelegde kredieten hoog was, maar dat dit volgens de Rekenkamer gerechtvaardigd was door het meerjarige karakter van de activiteiten of om redenen waarover de agentschappen geen controle hebben; verzoekt de agentschappen hun begrotingsbeheer en financiële planning te versterken door ambitieuze financiële KPI's vast te stellen en de financiële en budgettaire prestaties gedurende het hele jaar actief te monitoren, om een aanvaardbaar percentage te handhaven met betrekking tot de overdrachten;

9. herinnert eraan dat de Rekenkamer in 2020 een proef heeft gedaan met geautomatiseerde controleprocedures op het gebied van de controle van de rekeningen van verschillende uitvoerende agentschappen; merkt op dat de Rekenkamer in 2021 het gebruik van die procedures heeft uitgebreid tot alle agentschappen, maar dat zij — in het geval van gedecentraliseerde agentschappen — slechts tien procedures met betrekking tot salarissen heeft toegepast; waardeert de inspanningen van de Rekenkamer om het gebruik van digitale controleprocedures tot andere gebieden en alle agentschappen uit te breiden; is in dat verband ingenomen met het proefproject van de Rekenkamer in 2022 waarbij aspecten van de controle van de openbare aanbestedingen van de agentschappen werden gedigitaliseerd; verzoekt de Rekenkamer de kwijtingsautoriteit op de hoogte te houden van de resultaten van dat proefproject;

10. is ingenomen met het feit dat de Rekenkamer heeft verklaard dat de agentschappen in de meeste gevallen (voor 67 van de 121 opmerkingen die eind 2021 nog niet waren afgerond) corrigerende maatregelen hebben genomen als reactie op de controleopmerkingen van voorgaande jaren; merkt echter met bezorgdheid op dat het aantal opmerkingen van voorgaande jaren dat aan het einde van het jaar nog openstond, is toegenomen van 48 in 2021 naar 54 in 2022; verzoekt alle betrokken agentschappen passende corrigerende maatregelen te nemen en gevolg te blijven geven aan de lopende of openstaande opmerkingen van de Rekenkamer;

Financieel en begrotingsbeheer

11. wijst met tevredenheid op het feit dat uit het verslag van de Rekenkamer blijkt dat zij een goedkeurend oordeel heeft gegeven over de betrouwbaarheid van de rekeningen van alle agentschappen; merkt ook op dat de Rekenkamer voor alle agentschappen een goedkeurend oordeel heeft gegeven over de wettigheid en de regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen; stelt vast dat de Rekenkamer voor alle agentschappen een goedkeurend oordeel heeft gegeven over de wettigheid en de regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen van alle agentschappen, met uitzondering van vier: het Vertaalbureau voor de organen van de Europese Unie (CdT), het Agentschap voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving (Cepol), het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC) en het Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA); stelt met bezorgdheid vast dat de oordelen met beperking die de Rekenkamer heeft afgegeven te maken hadden met niet-conforme uitgaven ter waarde van 1,3 miljoen EUR (CdT), 4,26 miljoen EUR (Cepol) en 0,6 miljoen EUR (ECDC), waardoor de Rekenkamer het totaalbedrag aan niet-conforme uitgaven schat op 2,8 % van de totale betalingskredieten die in 2022 beschikbaar waren, en 17,8 miljoen EUR (eu-LISA);

12. merkt op dat de Rekenkamer een toelichtende paragraaf over de betrouwbaarheid van de rekeningen heeft opgesteld met betrekking tot het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA), het Spoorwegbureau van de Europese Unie (ERA), de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA), het Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA), het Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust), eu-LISA en het Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex); neemt kennis van het feit dat de toelichtende paragraaf voor EMA betrekking heeft op de lopende kwestie van de huurovereenkomst inzake zijn voormalige kantoren in Londen, die tot 2039 loopt en niet voorziet in de mogelijkheid tot voortijdige opzegging, waarbij de potentiële verplichtingen op 31 december 2022 werden geraamd op 366 miljoen EUR, en op onzekerheden omtrent de financiële prestaties van de moedermaatschappij van de onderhuurder van die kantoren; is ervan op de hoogte dat de Begrotingscommissie van het Europees Parlement op 11 januari 2024 met het Bureau van gedachten heeft gewisseld over mogelijke aanpassing van de onderhuurovereenkomst van het EMA voor het voormalige kantoorgebouw van het Bureau in Londen; stelt vast dat de toelichtende paragraaf voor ERA en Eurojust betrekking heeft op de invoering van een nieuw begrotings-, boekhoud- en financieel systeem (Summa) — een proefproject voor de Commissie; neemt akte van het feit dat de toelichtende paragraaf voor EUAA betrekking heeft op de impact van de Russische illegale en niet-uitgelokte aanvalsoorlog tegen Oekraïne op de activiteiten van het Agentschap; merkt op dat de toelichtende paragraaf voor eu-LISA betrekking heeft op vertragingen in de invoering van het inreis-uitreissysteem en de impact daarvan op de activiteiten van het Agentschap; merkt op dat de toelichtende paragraaf voor Frontex betrekking heeft op het feit dat het boekhoudsysteem voor het tweede jaar op rij niet kon worden gevalideerd, alsook op de onjuiste berekening van de bijdragen van niet-EU-landen die deel uitmaken van het Schengengebied, waarbij die landen 3,2 miljoen EUR minder hebben betaald dan ze in 2022 aan de begroting van Frontex hadden moeten bijdragen; stelt vast dat de toelichtende paragraaf voor ESMA betrekking heeft op de onzekerheid over de uitkomst van een rechtszaak en volgens de Rekenkamer tevens volledig van toepassing is op de wettigheid en regelmatigheid van de betalingen van de Autoriteit;

13. neemt kennis van de terugkerende opmerking van de Rekenkamer met betrekking tot de bijdragen van geassocieerde Schengenlanden, namelijk dat het gebruik van verschillende methoden in de overeenkomsten voor de berekening van bijdragen het risico inhoudt dat die bijdrageovereenkomsten onjuist worden uitgevoerd; neemt kennis van het verzoek van de Rekenkamer aan EUAA en Frontex om samen te werken met de Commissie teneinde de rechtsgrond voor de berekening van de bijdragen van geassocieerde Schengenlanden aan de begroting van beide agentschappen te verduidelijken, zo nodig door opnieuw te onderhandelen over overeenkomsten met die landen, zodat hun bijdragen een correcte weerspiegeling zijn van de omvang van de economieën van deze landen in vergelijking met de omvang van de EU-economie; verzoekt de Commissie daarom deze kwestie aan te pakken tijdens de komende onderhandelingen met de geassocieerde Schengenlanden over nieuwe overeenkomsten met betrekking tot de deelname van deze landen aan de werkzaamheden van EUAA en Frontex, zodat deze overeenkomsten duidelijker worden;

14. neemt met bezorgdheid kennis van de opmerking van de Rekenkamer over de tekortkomingen bij zestien agentschappen in verband met verschillende aspecten van het begrotingsbeheer, zoals buitensporige overdrachten van kredieten, hoge percentages laattijdige betalingen en vergoeding/kwesties in verband met ontvangsten; neemt met name nota van de opmerking van de Rekenkamer over structurele en terugkerende hoge overdrachten in het geval van vijf agentschappen (ACER, EFCA, ELA, eu-LISA en FRA); herhaalt zijn oproep om het begrotingsbeginsel van jaarperiodiciteit te eerbiedigen; schaart zich achter de aanbeveling van de Rekenkamer dat de betrokken agentschappen hun begrotingsplanning en uitvoeringscycli verder moeten verbeteren om buitensporige vertragingen bij de uitvoering van werkprogramma's of aanbestedingsplannen te voorkomen; is ingenomen met de acties en maatregelen die verschillende agentschappen (bijv. ACER, eu-LISA en FRA) in 2022 hebben genomen met als doel hun begrotingsplanning en uitvoeringscycli te verbeteren;

15. herhaalt echter dat de hoge overdrachten in bepaalde gevallen ook het gevolg zijn van factoren waarop de agentschappen geen vat hebben, zoals de aard van hun activiteiten, die zich over meerjarige perioden uitstrekken, of de noodzaak om wegens personeelsgebrek een beroep te doen op externe contractanten gedurende perioden die het begrotingsjaar overschrijden;

16. neemt kennis van de opmerking van de Rekenkamer dat verschillende agentschappen (bijv. ECDC en Europol) in 2022 in hun betalingen aan de begunstigden van subsidies een terugbetaling van de belasting over de toegevoegde waarde (btw) over de gedeclareerde kosten opgenomen hebben, hetgeen in strijd is met artikel 186, lid 4, van het Financieel Reglement, omdat de begunstigden volgens de Rekenkamer overheidsinstanties waren die activiteiten van een overheidsinstantie verrichtten en daarom geen recht hadden op btw-vergoeding; neemt akte van de argumenten die de betrokken agentschappen naar voren brengen met de redenen waarom ze op dit gebied met de Rekenkamer van mening verschillen; is het eens met de aanbeveling van de Rekenkamer dat de agentschappen er bij het beheer van subsidies voor moeten zorgen dat de toepasselijke regels worden nageleefd, in het bijzonder met betrekking tot de terugbetaling van btw aan begunstigden die overheidsinstanties zijn; verzoekt het EUAN tot consensus te komen over de terugbetaling van de btw overeenkomstig het Financieel Reglement;

17. vindt het belangrijk dat de Commissie en de agentschappen een actieve dialoog aangaan en onderhouden over de toewijzing van passende middelen aan de agentschappen en het ontwerp van hun personeelsformatie, met name over de rang waarin personen op bepaalde posten kunnen worden aangesteld;

Prestaties

18. merkt op dat alle agentschappen gebruikmaken van verschillende systemen van kernprestatie-indicatoren (KPI's), geplande outputs of strategische doelstellingen die zijn vastgesteld als onderdeel van hun prestatiemeting; benadrukt dat het EUAN agentschappen zou kunnen helpen een gemeenschappelijk systeem van KPI's te gebruiken; merkt op dat het uitvoeringspercentage van het jaarlijkse werkprogramma in 2022 bij 15 agentschappen boven 95 % lag en bij 14 agentschappen onder 95 %; verzoekt alle agentschappen nogmaals aan de kwijtingsautoriteit verslag uit te brengen over de uitvoeringsgraad van hun jaarlijkse werkprogramma's als een geconsolideerd cijfer uitgedrukt in percenten; stelt het op prijs dat de agentschappen verschillende KPI's hebben gehaald en waardeert het dat ze de aandacht hebben gevestigd op maatregelen die de efficiëntie en doeltreffendheid van hun werkzaamheden kunnen verbeteren; verzoekt de agentschappen echter stil te staan bij de indicatoren die niet of niet volledig zijn bereikt; spoort de agentschappen ertoe aan gebruik te maken van de EUAN-faciliteiten om de verwezenlijking van deze indicatoren te verbeteren;

19. neemt kennis van de verwezenlijkingen en successen van alle agentschappen in 2022, het eerste jaar van de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde Russische militaire agressie tegen Oekraïne; prijst in dat verband de agentschappen voor hun snelle acties op verschillende gebieden, zoals justitie en binnenlandse zaken (bijv. EUAA, Frontex, Europol, FRA), toezicht op financiële stelsels (bijv. ESMA), veiligheid en defensie (bijv. EASA) en werkgelegenheid, sociale zaken en inclusie (bijv. Eurofound), ondanks de uitdagingen die niet alleen te maken hadden met de illegale oorlog in Oekraïne, maar ook met de recordinflatie in de Unie en de energiecrisis;

20. wijst op de waardevolle rol die de agentschappen van de Unie spelen door de instellingen van de Unie te helpen bij de ontwikkeling en uitvoering van EU-beleid en door specifieke technische, wetenschappelijke, operationele en beheerstaken en empirisch onderbouwd onderzoek uit te voeren; herhaalt in dit verband dat de agentschappen moeten worden uitgerust tot een niveau dat overeenstemt met de hun toevertrouwde taken en over voldoende personeelsleden moeten beschikken die kunnen rekenen op een stabiele baan en voldoende materiële middelen; herhaalt derhalve dat het noodzakelijk is om voldoende personele en financiële middelen te waarborgen zodat zij hun werkprogramma met een zeer hoog uitvoeringspercentage kunnen blijven uitvoeren;

21. wijst op de belangrijke rol van de EU-agentschappen op het gebied van justitie en binnenlandse zaken (JBZ), aangezien zij onmisbaar zijn voor de uitvoering van het EU-beleid, en op de belangrijke ondersteuning die zij de instellingen en organen van de Unie en de lidstaten bieden op het gebied van grondrechten, veiligheid en justitie, doordat zij operationele, analytische, beheers- en toezichttaken uitvoeren; herhaalt daarom dat moet worden gezorgd voor voldoende financiële en personele middelen voor de JBZ-agentschappen;

22. waardeert het hoogwaardige werk van de agentschappen die werkzaam zijn op het gebied van werkgelegenheid, sociale zaken en inclusie (Cedefop, Eurofound, EU-OSHA, ETF en ELA); wijst op de specifieke mandaten van deze agentschappen en de specifieke samenstelling van hun leidinggevende organen op basis van het tripartiete beginsel, waarbij dus een rol is weggelegd voor vertegenwoordigers van de nationale autoriteiten en sociale partners; wijst erop dat de leidinggevende organen via hun leden zorgen voor de nodige afstemming tussen de werkzaamheden van de agentschappen en de behoeften en prioriteiten van belanghebbenden; stelt met tevredenheid vast dat is overgegaan tot hybride vergaderingen en toepassing van schriftelijke procedures, waardoor de kosten in verband met fysieke vergaderingen omlaag worden gebracht;

23. benadrukt dat de agentschappen het best geplaatst zijn om te beoordelen hoe ze hun middelen gebruiken teneinde hun jaarlijkse werkprogramma en mandaat doeltreffend uit te voeren; benadrukt dat agentschappen met elkaar moeten samenwerken om de middelen correct toe te wijzen; benadrukt dat de agentschappen van essentieel belang zijn om projecten te ondersteunen die in overeenstemming zijn met, bijvoorbeeld, de Europese Green Deal, de Europese pijler van sociale rechten of het nieuwe migratie- en asielpact van de Unie;

24. is ingenomen met de samenwerking en coördinatie van de werkzaamheden tussen agentschappen die op hetzelfde gebied actief zijn, zoals de Europese toezichthoudende autoriteiten (ETA's), de JBZ-instanties en de agentschappen die werkzaam zijn op het gebied van werkgelegenheid, sociale zaken en inclusie, alsook andere organen, en is tevens ingenomen met het feit dat ook horizontaal wordt samengewerkt tussen agentschappen die op verschillende beleidsterreinen actief zijn;

25. constateert met bezorgdheid uit het verslag van de Rekenkamer dat twee agentschappen (EUAA en Euspa) hebben gemeld bij het verrichten van hun activiteiten gevolgen te hebben ondervonden van de niet-uitgelokte en oneerlijke aanvalsoorlog tegen Oekraïne; wijst erop dat lidstaten die vluchtelingen uit Oekraïne opvangen in toenemende mate vragen om bijstand; wijst erop dat er geen Russische Sojoez-draagraketten meer gebruikt kunnen worden voor de lancering van Galileo-satellieten;

Doeltreffendheid en geboekte vooruitgang

26. verzoekt de agentschappen synergieën te blijven ontwikkelen (op gebieden als personele middelen, aanbestedingen, digitalisering, gebouwenbeheer, IT-diensten en cyberbeveiliging), en samen te werken en goede praktijken uit te wisselen met andere agentschappen van de Unie, teneinde de efficiëntie te verbeteren, met name in het licht van de gevolgen van de oorlog in Oekraïne en de inflatoire druk; verzoekt alle agentschappen een systeem op te zetten en criteria in te voeren om op objectieve en gedetailleerde wijze toezicht te houden op de evolutie, van jaar tot jaar, van de vooruitgang die zij hebben geboekt en/of de besparingen die zij hebben gerealiseerd wat betreft onder meer tijd, personeel en energie, en voor de verslaglegging hierover aan de kwijtingsautoriteit; verzoekt alle agentschappen en het EUAN onderling afspraken te maken om te komen tot een gemeenschappelijk instrument waarmee die vooruitgang en besparingen op een vergelijkbare manier kunnen worden gepresenteerd;

27. wijst erop dat het EUAN een belangrijke rol speelt bij de ontwikkeling van synergieën, bijvoorbeeld doordat het de agentschappen helpt hun begroting optimaal te besteden door middel van, onder meer, gecoördineerde gezamenlijke overheidsopdrachten, partnerschappen, het herbeoordelen van prioriteiten en kostenverlagingen; is de tien thematische subnetwerken van het EUAN in dat verband erkentelijk voor hun werk; herinnert er daarnaast aan dat gezamenlijke initiatieven verschillende perspectieven samenbrengen, dubbel werk verminderen, het leerproces verbeteren en de relaties tussen de deelnemers versterken; spoort het EUAN ertoe aan zijn coördinerende rol te versterken en meer gemeenschappelijke instrumenten voor te stellen die de agentschappen kunnen helpen;

28. is ingenomen met de algemene controle van de Rekenkamer waarbij een analyse wordt gegeven van de respons van de agentschappen op de klimaat- en de energiecrisis en de verslaglegging door de agentschappen over hun klimaat- en energieprestaties; maakt uit het verslag van de Rekenkamer en de antwoorden van de agentschappen naar aanleiding van schriftelijke vragen van het Parlement op dat tien agentschappen (tegenover zes in 2021) eind 2022 beschikten over een EMAS-certificaat (milieubeheer- en milieuauditsysteem) en dat 22 agentschappen niet beschikten over een dergelijk certificaat (waarvan 15 een certificeringsaanvraag hadden ingediend); verzoekt de betrokken agentschappen de procedure voor EMAS-certificering te versnellen;

29. merkt met tevredenheid op dat alle agentschappen in meer of mindere mate stappen hebben gezet om hun milieueffecten te verminderen en een positieve bijdrage te leveren aan duurzame ontwikkeling; spreekt zijn waardering uit voor de agentschappen (o.a. ACER) die formeel een actieplan voor vergroening hebben vastgesteld (en hieraan uitvoering geven); beveelt alle agentschappen nogmaals aan meerjarige actieplannen goed te keuren waarin ze zich ertoe verbinden hun CO_2-uitstoot te verminderen, hetgeen kan worden bereikt door middel van, onder meer, duurzame gebouwen en werkruimten, optimaal energieverbruik, bevordering van koolstofarme vervoerswijzen, hybride werkmethoden en voorrang voor de aankoop van duurzame producten en diensten; roept alle agentschappen op om rekening te houden met milieuaspecten wanneer ze nieuwe kantoorruimten zoeken; wijst er andermaal op dat het EUAN een meerjarig ad-hocactieplan kan opstellen om de agentschappen in dit verband bij te staan;

30. juicht het in dit verband toe dat 19 van de 33 gedecentraliseerde agentschappen uitvoering geven aan ondernemingsplannen ter verbetering van de energie-efficiëntie en klimaatneutraliteit; betreurt echter uit het verslag van de Rekenkamer te moeten opmaken dat 14 van de 33 gedecentraliseerde agentschappen nog geen bedrijfsplannen voor de verbetering van de energie-efficiëntie en klimaatneutraliteit van hun werkzaamheden hebben opgesteld; stelt vast dat geen enkel agentschap in 2022 een duurzaamheidsverslag heeft gepubliceerd, maar dat Cedefop, het EIT en Eurofound hebben aangegeven plannen te hebben om dat uiterlijk tegen 2024 te doen; sluit zich in dat verband aan bij de aanbeveling van de Rekenkamer en dringt erop aan dat alle agentschappen hun klimaatneutraliteit en energie-efficiëntie verbeteren door actuele bedrijfsplannen op te stellen die voorzien in duidelijk omschreven, gekwantificeerde uitgangswaarden en streefdoelen om de koolstofvoetafdruk en het energieverbruik te verminderen, en dat zij inzicht geven in hun prestaties op het gebied van klimaat, energie en milieu door duurzaamheidsverslagen te publiceren of milieuverklaringen af te geven;

31. wijst erop dat het belangrijk is dat de agentschappen werken aan verdere digitalisering van hun interne werking, intern beheer en procedures, om uiteindelijk papierloos te gaan werken; merkt op dat deze positieve ontwikkeling gevolgen heeft voor de kosteneffectiviteit; is ingenomen met het feit dat er in 2022 verdere vooruitgang is geboekt met betrekking tot de digitalisering en optimalisering van de werkstromen en procedures, met name op het gebied van personeelszaken en aanbestedingsprocedures; moedigt alle agentschappen aan software voor geavanceerde gekwalificeerde handtekeningen en gekwalificeerde elektronische handtekeningen te installeren en te gebruiken in verband met de goedkeuring en ondertekening van aanbestedingsovereenkomsten en andere contracten met interne dan wel externe partners; verzoekt het EUAN alle initiatieven die erop gericht zijn het digitaliseringsproces te versnellen, te ondersteunen, en aan de kwijtingsautoriteit verslag te blijven uitbrengen over de vooruitgang die op het gebied van digitalisering wordt geboekt;

32. verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat de deskundigheid van de agentschappen op relevante beleidsterreinen beter wordt ingezet, bijvoorbeeld bij de opstelling van verslagen en studies en de uitvoering van onderzoek en enquêtes, opdat de begrotingsmiddelen van de Unie efficiënter kunnen worden gebruikt ten opzichte van alternatieve oplossingen; vestigt in dit verband de aandacht op het onbenutte potentieel van de agentschappen die werkzaam zijn op het gebied van werkgelegenheid, sociale zaken en inclusie wat betreft de verstrekking van specifieke, relevante informatie en dezelfde kwaliteitsproducten als externe consultants, wanneer hun mandaten dit toelaten;

Personeelsbeleid

33. merkt op dat de 33 gedecentraliseerde agentschappen in 2022 in totaal 10 146 personeelsleden in dienst hadden (tegenover 9 631 in 2021), onder wie ambtenaren, tijdelijke functionarissen, arbeidscontractanten en gedetacheerde nationale deskundigen, hetgeen een toename van 5,34 % betekent ten opzichte van 2021; leest in het verslag van de Rekenkamer dat de toename van het aantal personeelsleden sinds 2021 grotendeels is toe te schrijven aan de verdere opbouw van onlangs opgerichte agentschappen (bijv. ELA) en aan de groei van agentschappen die nieuwe taken toegewezen hebben gekregen (EFCA, EUAA en Frontex); prijst de agentschappen (EIGE en Euspa) die hun personeelsformatie in 2022 voor 100 % hebben uitgevoerd;

34. merkt op dat in vijf agentschappen gevallen van burn-out (in totaal 16) werden geregistreerd en dat in 19 agentschappen door verschillende werknemers in 2022 overwerk werd verricht (tegenover 13 in 2021); benadrukt dat niet alle burn-outgevallen officieel worden geregistreerd; merkt op dat vooral bij EFSA (81 % van het personeel) en Eurofound (97 % van het personeel) veel medewerkers overuren hebben gemaakt;

35. stelt met bezorgdheid vast dat het personeelsverloop in 2022 bij 15 van de 33 agentschappen meer dan 5 % bedroeg, en bij vier daarvan zelfs meer dan 10 %; prijst de agentschappen (bijv. EBA) voor de gerichte maatregelen die zij hebben genomen om een hoog personeelsverloop te voorkomen; wijst erop dat het voor alle agentschappen belangrijk is maatregelen te nemen om het talentmanagement te verbeteren en het personeelsverloop te verminderen; rekent erop dat het EUAN voor zijn leden een forum vormt waar in dat verband goede praktijken kunnen worden uitgewisseld en, indien mogelijk, kan worden samengewerkt;

36. merkt op dat het geografisch evenwicht onder personeelsleden van de gedecentraliseerde agentschappen van de Unie beter aansluit op de omvang van de bevolking van de verschillende lidstaten als percentage van de EU-27 dan het geografische evenwicht onder personeelsleden van de Commissie; betreurt het dat zeven lidstaten ondervertegenwoordigd zijn, 17 lidstaten oververtegenwoordigd zijn en slechts drie lidstaten min of meer evenwichtig vertegenwoordigd zijn; herinnert eraan dat de agentschappen concrete maatregelen moeten nemen om het geografisch evenwicht onder hun personeelsleden te verbeteren; neemt akte van de op 15 mei 2023 gepubliceerde studie over arbeidscontractanten bij gedecentraliseerde agentschappen (hierna "de studie" genoemd), waaruit blijkt dat de financiële aantrekkelijkheid van posten voor arbeidscontractanten in verschillende regio's gevolgen kan hebben voor de geografische diversiteit onder de sollicitanten;

37. wijst erop dat het bereiken van geografisch evenwicht nog steeds een uitdaging is voor een aantal agentschappen waarvan een aanzienlijk percentage van de personeelsleden bestaat uit onderdanen van de lidstaat waar de agentschappen gevestigd zijn, bijvoorbeeld Berec (58 % Letten), Cedefop (47 % Grieken), EFSA (49 % Italianen) en EU-OSHA (46 % Spanjaarden); merkt op dat de agentschappen gebruikmaken van een selectieprocedure op basis van verdienste, waarbij zij in geval van gelijke verdiensten de voorkeur geven aan kandidaten met een ondervertegenwoordigde nationaliteit; verzoekt de agentschappen de nodige maatregelen te nemen om te zorgen voor een evenwichtige en eerlijke geografische vertegenwoordiging;

38. merkt op dat de mogelijkheden om talent aan te trekken en te zorgen voor geografische diversiteit onder het personeel verband houden met de specifieke kenmerken van elk agentschap (bijv. ligging, infrastructuur, scholing, beleidsdomein), alsook met externe beperkende factoren (bijv. concurrentie met de particuliere sector, onzekere banen als gevolg van kortetermijncontracten en lage correctiecoëfficiënten); neemt met waardering kennis van de in het follow-upverslag van het EUAN over de kwijting voor 2021 genoemde maatregelen die het EUAN heeft genomen om iets te doen aan de geringe aantrekkelijkheid en om ervoor te zorgen dat er wat betreft leeftijd, geslacht en herkomst van personeelsleden sprake is van een evenwichtige vertegenwoordiging;

39. neemt bezorgd kennis van de opmerkingen in het verslag van de Rekenkamer over de tekortkomingen met betrekking tot vergoedingen voor gedetacheerde nationale deskundigen, stagebeurzen en aanwervingsprocedures, en stelt vast dat de Rekenkamer acht opmerkingen heeft gemaakt, waarvan drie in verband met onregelmatige betalingen; roept de betrokken agentschappen op hun controles vooraf te verbeteren, zodat betalingen worden uitgevoerd op basis van bewijsstukken en overeenkomstig de geldende regels;

40. wijst op een licht verbeterde genderverdeling in 2022 ten opzichte van 2021 wat betreft het hoger en middenmanagement, met 66,59 % mannen en 33,41 % vrouwen (respectievelijk 68 % en 32 % in 2021) en voor de leden van de raden van bestuur met 60,33 % mannen en 39,67 % vrouwen (62 % en 38 % in 2021); merkt op dat het gemelde genderevenwicht voor het personeel over het algemeen is verslechterd, met 54,26 % mannen en 46,74 % vrouwen (respectievelijk 50,3 % en 49,7 % in 2021); verzoekt de agentschappen om het genderevenwicht in het hoger management verder te verbeteren; herhaalt zijn verzoek aan de Commissie en de lidstaten om bij de voordracht en benoeming van leden van het management of raden van bestuur te streven naar genderevenwicht; herinnert aan de ambitie van de agentschappen om de doelstelling van de Commissie om uiterlijk eind 2024 op alle managementniveaus een volledig genderevenwicht te bereiken (50 % mannen en vrouwen) over te nemen;

41. merkt op dat alle agentschappen maatregelen hebben genomen om het welzijn van het personeel op het werk en het evenwicht tussen werk en privéleven te verbeteren; merkt op dat er tussen de agentschappen grote verschillen bestaan wat betreft de aantallen maatregelen en de effecten ervan, en dat er geen gemeenschappelijk referentiekader voor alle agentschappen lijkt te bestaan; verzoekt het EUAN inspanningen te coördineren om in dit verband een gemeenschappelijk referentiekader te ontwikkelen; merkt tevreden op dat een grote meerderheid van de agentschappen maatregelen heeft genomen voor de integratie van personen met een handicap op het werk, variërend van fysieke aanpassingen, zoals het rolstoeltoegankelijk maken van gebouwen en het plaatsen van rolstoelhellingen bij de belangrijkste ingangen, tot specifieke aanpassingen op de werkplekken van deze personeelsleden, specifieke arbeidsregelingen voor medewerkers met een handicap en de beschikbaarstelling van specifieke uitrusting op basis van individuele behoeften; is daarnaast ingenomen met andere maatregelen ter bevordering van de inclusiviteit in het kader van het personeelsbeleid, zoals het expliciet uitnodigen van mensen met een handicap om te solliciteren, maatregelen om ervoor te zorgen dat personen met een handicap tijdens aanwervingsprocedures niet worden gediscrimineerd, het bieden van trainingen over diversiteit en inclusie aan medewerkers van afdelingen personeelszaken en leden van selectiecommissies, en het bieden van voorlichting over het signaleren en tegengaan van vooroordelen; verzoekt de agentschappen die beschikken over een ruimere begroting om na te denken over hun investeringen in maatregelen ter bevordering van de integratie van personen met een handicap op het werk, en het welzijn van het personeel op het werk en het evenwicht tussen werk en privéleven te verbeteren;

42. stelt vast dat 17 agentschappen het handvest inzake diversiteit en inclusie, dat is ondersteund door de werkgroep (WGDI) die zich toelegt op kwesties op het gebied van diversiteit en inclusie, al hebben goedgekeurd; verzoekt de overige agentschappen dit handvest onverwijld goed te keuren; is ingenomen met de wijze waarop de door het EUAN opgerichte werkgroep die zich toelegt op kwesties op het gebied van diversiteit en inclusie zich ontwikkeld heeft; neemt in dit kader met waardering kennis van de uiteenlopende activiteiten en evenementen die het EUAN in 2022 heeft georganiseerd, zoals: — onlinegesprekken met als thema “Ander leiderschap — Vrouwen aan het roer binnen de EU-agentschappen”, “Een einde maken aan alfa-leiderschap: hoe iedereen een succesvol leider kan worden” en, ter gelegenheid van de Internationale Dag van Personen met een Handicap: “Kracht vinden in kwetsbaarheid”; — de EUAN-prijzen voor diversiteit en inclusie, waarmee administratieve en hr-initiatieven worden bekroond die bedoeld zijn om de kennis over en de toepassing van maatregelen op het gebied van diversiteit en inclusie binnen de agentschappen te bevorderen; verzoekt het EUAN de kwijtingsautoriteit de resultaten te doen toekomen van de enquête over diversiteit en inclusie die gehouden is onder het personeel van de agentschappen; verzoekt het EUAN om de kwijtingsautoriteit op de hoogte te blijven houden van de vooruitgang op het gebied van diversiteit en inclusie;

43. wijst er nogmaals op dat het belangrijk is een personeelsbeleid voor de lange termijn te ontwikkelen inzake het evenwicht tussen werk en privéleven, levenslange begeleiding, specifieke opleidingsmogelijkheden voor loopbaanontwikkeling, genderevenwicht op alle personeelsniveaus, telewerken, het recht om onbereikbaar te zijn, een beter geografisch evenwicht zodat alle lidstaten voldoende vertegenwoordigd zijn, en de aanwerving, integratie en gelijke behandeling van en gelijke kansen voor personen met een handicap;

44. stelt vast dat alle agentschappen voor al hun personeel beleid en maatregelen ter voorkoming en bestrijding van intimidatie hebben ingevoerd, en dat sommige agentschappen specifieke maatregelen hebben genomen (bijv. opleidingen, bewustmakings- of begeleidingssessies) voor het hoger en middenmanagement; stelt voorts vast dat acht agentschappen hebben gemeld dat zij in 2022 lopende zaken in verband met intimidatie hadden of dergelijke zaken hadden afgesloten, en dat het totale aantal daarvan op 23 lag; merkt op dat sommige agentschappen (bijv. ECDC, Enisa, EUAA) voor personeelsgerelateerde procedures (bijv. gevallen van intimidatie) advocatenkantoren hebben ingeschakeld die gespecialiseerd zijn in het ambtenarenrecht van de Unie (statuut van de ambtenaren van de Unie), waaronder agentschappen die een eigen juridische dienst of afdeling juridische zaken hebben; maakt uit het follow-upverslag van het EUAN over de kwijting voor 2021 op dat bij het merendeel van de agentschappen geen gevallen van intimidatie speelden waarbij de hulp van een extern advocatenkantoor of een externe adviseur moest worden gevraagd;

45. stelt vast dat het hooggerechtshof van Litouwen in zijn besluit van 23 februari 2022 het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU) in zaak C-948/19 heeft gevolgd, waarin werd geoordeeld dat uitzendkrachten die werkzaam zijn voor agentschappen van de Unie binnen de werkingssfeer van Richtlijn 2008/104/EG van het Europees Parlement en de Raad ([4]) vallen; verzoekt alle agentschappen om personeel in vaste dienst te verkiezen boven het inschakelen van externe consultants, om goede arbeidsomstandigheden te waarborgen en te voorkomen dat kennis en ervaring wegvloeien;

46. herinnert eraan dat het totale personeelsbestand van gedecentraliseerde agentschappen op grond van het statuut van de ambtenaren van de Unie tot ten hoogste 65 % uit arbeidscontractanten mag bestaan, hetgeen bedoeld is om voor flexibiliteit te zorgen; concludeert uit de gedachtewisseling die plaatsvond tijdens de openbare hoorzitting (getiteld "Personele en andere middelen bij de agentschappen, organen en gemeenschappelijke ondernemingen van de EU", hierna "de openbare hoorzitting" genoemd) die op 27 juni 2023 in het Parlement werd gehouden, alsook uit de studie, dat de uniforme procedures van de Commissie om het aantal arbeidscontractanten vast te leggen niet de mogelijkheid bieden om arbeidscontractanten aan te nemen op basis van een beoordeling van de werklast in overeenstemming met het mandaat van de agentschappen, waardoor het vermogen van de agentschappen om snel te kunnen reageren op nieuwe behoeften beperkt is; maakt tevens op uit de openbare hoorzitting dat de kosten voor diensten van tijdelijk personeel dat wordt ingezet om kortetermijnbehoeften te dekken en afwezigheden op te vangen, aanzienlijk hoger liggen dan de kosten voor arbeidscontractanten, hetgeen een uitdaging is gezien het arrest van het HvJ-EU van 11 november 2021 (zaak C-948/19), waarin wordt gesteld dat de agentschappen gehouden zijn het beginsel van gelijk loon voor gelijke taken te eerbiedigen, ongeacht de contractuele positie van de betrokken personen; verzoekt de agentschappen nogmaals zo veel mogelijk gebruik te maken van personeel in vaste dienst om hoogwaardige arbeidsomstandigheden te waarborgen en te voorkomen dat kennis en ervaring wegvloeien, en herhaalt zijn oproep aan de Commissie om passende personele middelen toe te wijzen;

47. leest in de studie dat het aantal arbeidscontractanten ten opzichte van het totale personeelsbestand de voorbije tien jaar in alle gedecentraliseerde agentschappen is toegenomen, zowel absoluut als relatief: van 17 % in 2012 naar 21 % in 2021, waarbij het aantal arbeidscontractanten in categorie IV het meest is gestegen (met een piek van 46 % in alle functiegroepen in 2019), wat er mogelijk op wijst dat agentschappen arbeidscontractanten tewerkstellen om kerntaken uit te voeren binnen hun mandaat; heeft begrip voor het feit dat het in dienst nemen van arbeidscontractanten als integraal onderdeel van het personeel de agentschappen een mogelijkheid biedt om toch nog efficiëntieverbeteringen te kunnen doorvoeren en zich aan te passen aan de toegenomen verantwoordelijkheden met minder posten; wijst er echter op dat het gebruik van verschillende soorten contracten voor vergelijkbare taken belangrijke implicaties heeft voor de manier waarop arbeidscontractanten hun werk ervaren en op hun motivatie, en wijst er tevens op dat het feit dat arbeidscontractanten die specialistischer werk verrichten vaker van positie wisselen, een uitdaging kan vormen als het gaat om het behoud van kennis binnen de organisatie; merkt bovendien op dat uit de studie blijkt dat er verschillen bestaan tussen de salarissen van arbeidscontractanten en de plaatselijke salarissen in de lidstaten, en dat bij sommige agentschappen (EEA, Eurofound, Europol) de salarissen van arbeidscontractanten van alle functiegroepen lager liggen dan de gemiddelde salarissen in de lidstaten waar die agentschappen zich bevinden (DK, IE, NL), terwijl bij andere agentschappen (bijv. Enisa, EIGE) de salarissen van arbeidscontractanten hoger liggen dan de plaatselijke salarissen in de betreffende landen (EL, LT); merkt op dat de duur van de aanwervingsprocedure voor arbeidscontractanten schommelt tussen drie en negen maanden of langer en dat de salarisverschillen tussen de verschillende posten gevolgen kunnen hebben voor de aanwervingsprocedures en het succespercentage ervan;

Preventie van en omgang met belangenconflicten en transparantie

48. merkt op dat, met uitzondering van één agentschap, alle agentschappen over een beleid inzake preventie van en omgang met belangenconflicten beschikken; is ingenomen met de stappen die de meeste agentschappen hebben gezet om hun interne procedures en controles met betrekking tot mogelijke draaideursituaties te versterken en ervoor te zorgen dat de toepasselijke regels van het statuut van de ambtenaren van de Unie volledig worden nageleefd; leest in het follow-upverslag van het EUAN over de kwijting voor 2021 dat de leden van de raden van bestuur van de agentschappen meestal afkomstig zijn van overheidsinstellingen op nationaal niveau, waardoor de kans op belangenconflicten relatief laag is; maakt uit hetzelfde verslag op dat de leden van de raad van bestuur voor het grootste deel verantwoordelijk zijn voor bestuur en toezicht (en slechts in zeldzame gevallen voor operationele besluiten) en dat er, wanneer die leden in gereglementeerde sectoren gaan werken, bepaalde beperkende maatregelen tegen hen worden genomen, waarbij rekening wordt gehouden met het feit dat die leden niet wettelijk verplicht zijn om bijvoorbeeld om toestemming te vragen om met een nieuwe baan te beginnen; roept het EUAN op om het Parlement een uitputtende lijst te doen toekomen met de beperkende maatregelen die de agentschappen in de praktijk hebben genomen; leest tot slot in de studie dat er geen hoger risico lijkt te bestaan dat arbeidscontractanten bijdragen aan draaideursituaties;

49. maakt uit het follow-upverslag van het EUAN over de kwijting voor 2021 op dat sommige agentschappen van mening zijn dat zij vanwege hun takenpakket en de omgeving en de context waarin zij opereren slechts een laag risico hebben op belangenconflicten en druk van lobbyisten, wat gevolgen heeft voor de mate waarin zij menen een anticorruptiestrategie nodig te hebben, terwijl andere agentschappen, die op deze gebieden een groter risico lopen, volwaardige anticorruptiestrategieën hebben ingevoerd, die in sommige gevallen in samenwerking met OLAF zijn ontwikkeld; herhaalt in dit verband dat de regels inzake transparantie, onverenigbaarheden, belangenconflicten, draaideursituaties en illegaal lobbyen alsook fraudebestrijdingsstrategieën regelmatig moeten worden bijgewerkt; maakt uit het follow-upverslag van de agentschappen over de kwijting voor 2021 op dat de meeste agentschappen niet van plan zijn een interne anticorruptiestrategie te ontwikkelen, en dat sommige agentschappen (bijv. EBA, Eiopa) een anticorruptiestrategie in hun fraudebestrijdingsstrategie hebben opgenomen;

([4]) Richtlijn 2008/104/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende uitzendarbeid (PB L 327 van 5.12.2008, blz. 9).

50. is verheugd dat alle bijeenkomsten van medewerkers van de agentschappen met belangenvertegenwoordigers, belanghebbenden en lobbyisten, indien toepasselijk, worden geregistreerd en dat dit overzicht wordt gepubliceerd; verzoekt de agentschappen (bijv. EASA) die nog geen webpagina hebben opgezet waarop dergelijke bijeenkomsten kunnen worden gepubliceerd om dat zo snel mogelijk te doen; merkt op dat sommige agentschappen (bijv. Berec, Cepol, CdT, EU-OSHA) wegens de aard van hun werkzaamheden geen bijeenkomsten met lobbyisten organiseren;

51. merkt op dat alle agentschappen van hun leden van de raad van bestuur en hun hoger leidinggevend personeel verlangen dat zij belangenverklaringen indienen, en dat deze belangenverklaringen vervolgens op de websites van de agentschappen worden gepubliceerd; merkt voorts op dat de meeste agentschappen op hun website het curriculum vitae (cv) of een korte beschrijving van de achtergrond van de leden van hun raad van bestuur, leidinggevend personeel en externe en interne deskundigen openbaar maken; wijst erop dat sommige agentschappen (bijv. Cedefop, EFSA, ELA, Enisa) de cv's van bepaalde leden van de raad van bestuur en plaatsvervangers niet publiceren; verzoekt die agentschappen om al die cv's onverwijld op hun website te publiceren;

52. wijst erop dat de meeste agentschappen hebben aangegeven dat er in 2022 geen belangenconflicten speelden, maar dat 9 agentschappen hebben aangegeven dat er wel belangenconflicten waren onderzocht; stelt vast dat de onderzochte zaken betrekking hadden op eerdere functies (ACER), het niet melden van financiële belangen met betrekking tot bijvoorbeeld ontvangen honoraria of belangen van naaste familieleden (EMA), aanwervingsprocedures (EMSA), inmenging van leden van de raad van bestuur in personeelsprocedures (Eurojust) en nieuwe betrekkingen na uitdiensttreding (Europol); spreekt zijn waardering uit voor het feit dat veel van die zaken zijn afgesloten (19 van de 21 gemelde en onderzochte gevallen), waarbij tegenmaatregelen werden genomen om negatieve gevolgen voor de belangen van die agentschappen in 2022 te voorkomen; wijst andermaal op het belang van robuuste interne regels en kaders om intimidatie, belangenconflicten en draaideurconstructies te voorkomen en zo de hoogste ethische normen te waarborgen en het vertrouwen van het publiek in de instellingen van de Unie te vergroten;

53. stelt vast dat alle agentschappen over beleid inzake klokkenluiders beschikken; merkt op dat er 52 klokkenluiderszaken werden gemeld en onderzocht, waarvan er 47 werden afgesloten (waaronder 37 externe klokkenluiderszaken bij EMA) en twee zaken (met betrekking tot Frontex) in 2022 nog door OLAF werden onderzocht; verzoekt alle agentschappen ervoor te zorgen dat ze over specifieke, veilige en doeltreffende kanalen beschikken voor het melden van misstanden, in overeenstemming met de relevante vereisten van Richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad ([5]) inzake klokkenluiders;

Aanbesteding

54. constateert met ernstige bezorgdheid dat de Rekenkamer in 2022 48 tekortkomingen bij overheidsopdrachten heeft vastgesteld (tegenover 34 in 2021 en 18 in 2020) en dat het aantal agentschappen waarbij hiervan sprake was is toegenomen, namelijk 24 agentschappen in 2022 (tegenover 22 in 2021 en 14 in 2020); is verontrust over het feit dat deze tekortkomingen, die voortvloeien uit onregelmatige aanbestedingsprocedures die in 2022 of in de jaren daarvoor zijn gemeld, nog steeds de grootste bron van onregelmatige betalingen zijn; sluit zich aan bij de aanbeveling van de Rekenkamer dat de betrokken agentschappen bij de uitvoering van raamovereenkomsten alleen gebruik mogen maken van specifieke contracten voor de aanbesteding van goederen of diensten die onder de desbetreffende raamovereenkomst vallen; herhaalt voorts de aanbeveling van de Rekenkamer dat de betrokken agentschappen hun openbare aanbestedingsprocedures verder moeten verbeteren en ervoor moeten zorgen dat de toepasselijke regels volledig worden nageleefd, ook wat betreft de voorwaarden voor het wijzigen van bestaande overeenkomsten;

55. is ingenomen met het feit dat de agentschappen van de Unie steeds meer gebruikmaken van e-aanbestedingsinstrumenten; merkt op dat e-aanbesteding, e-inschrijving en e-facturering de e-PRIOR-modules zijn die het meest door de agentschappen worden gebruikt; stelt bovendien vast dat twintig agentschappen in 2022 het beheersinstrument voor overheidsopdrachten in gebruik hebben genomen, dat zeven agentschappen er tests mee hebben uitgevoerd en dat 23 agentschappen de instrumenten voor gekwalificeerde elektronische handtekeningen hebben ingevoerd; verzoekt alle agentschappen om gebruik te maken van die instrumenten, verdere stappen te zetten om hun aanbestedingsprocedures volledig te digitaliseren en de kwijtingsautoriteit op de hoogte te houden van de vooruitgang die op dat gebied wordt geboekt;

56. herinnert eraan dat het belangrijk is dat bij alle aanbestedingsprocedures wordt gezorgd voor eerlijke concurrentie tussen inschrijvers en de beste mogelijke prijs voor goederen en diensten, met inachtneming van het transparantiebeginsel, het evenredigheidsbeginsel, het beginsel van gelijke behandeling en het beginsel van non-discriminatie; verzoekt alle agentschappen om alle IT-instrumenten voor e-aanbesteding die door de Commissie zijn ontwikkeld, in te voeren; roept de agentschappen op hun openbare aanbestedingsprocedures verder te verbeteren en het goede voorbeeld te geven en gebruik te maken van de sociale clausule van de bestaande EU-richtlijn inzake overheidsopdrachten om ervoor te zorgen dat ondernemers die betrokken zijn bij overheidsopdrachten voldoen aan alle toepasselijke verplichtingen op het gebied van milieu-, sociaal en arbeidsrecht die zijn vastgesteld in het Unierecht, het nationale recht of collectieve overeenkomsten, of in toepasselijke internationale milieu-, sociale of arbeidsrechtelijke bepalingen;

([5]) Richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden (PB L 305 van 26.11.2019, blz. 17).

Interne controle

57. neemt met bezorgdheid kennis van de conclusies van de Rekenkamer op het gebied van beheers- en controlesystemen (anders dan aanbestedingen en hr-kwesties), namelijk dat er in 2022 tekortkomingen waren wat betreft de kwaliteit en volledigheid van gegevens, uitgaven die de agentschappen hebben gedaan zonder de juiste bevoegdheidsdelegatie van een ordonnateur, het ontbreken van adequate controles achteraf/vooraf en tekortkomingen in het beheer van toelagen, subsidies en vastleggingen; merkt op dat drie van de in het totaal 24 conclusies op deze gebieden verband hielden met onregelmatige betalingen; benadrukt dat doeltreffende beheers- en controlesystemen nodig zijn om dergelijke tekortkomingen te voorkomen; herhaalt zijn oproep om de beheers- en controlesystemen te versterken om de goede werking van de agentschappen te waarborgen;

58. merkt op dat alle agentschappen eind 2022 hebben gemeld dat zij het herziene, op COSO gebaseerde internecontrolekader hadden ingevoerd en de jaarlijkse beoordeling ervan hadden verricht; roept alle agentschappen nogmaals op ten minste de resultaten van de beoordeling op onderdeelniveau in hun verslag op te nemen en spoort hen daarnaast aan om gedetailleerdere informatie, bijvoorbeeld op het niveau van de internecontrolebeginselen, te verstrekken;

59. merkt op dat er in 2022 volgens het verslag van de Rekenkamer over de follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren 64 opmerkingen waren afgesloten en 57 opmerkingen nog in uitvoering waren of openstonden; verzoekt de agentschappen om de opmerkingen op zorgvuldige wijze uit te voeren en hun internecontrolekaders verder te verbeteren; stelt vast dat acht agentschappen hebben gemeld dat OLAF in 2022 23 zaken die hen betroffen heeft behandeld en dat in dat jaar elf van die zaken zijn afgesloten;

Overige

60. is ingenomen met de verdere stappen die de agentschappen in 2022 hebben gezet om hun cyberbeveiliging en de bescherming van hun digitale documenten te verbeteren; prijst de agentschappen (ECDC, ECHA, EIGE, Enisa) die beleid inzake cyber- en informatiebeveiliging hebben vastgesteld dan wel geactualiseerd, in het licht van de verordeningen van de Unie inzake cyberbeveiliging en informatiebeveiliging in de instellingen en organen van de Unie; merkt op dat sommige agentschappen (bijv. Cepol) nog niet over dergelijk beleid beschikken doordat de aangewezen posten die nodig zouden zijn om die verordeningen uit te voeren, niet in hun personeelsformatie zijn opgenomen; dringt er bij de betrokken agentschappen op aan zo snel mogelijk tijdelijke oplossingen te vinden (zoals het delen van de nodige middelen met andere agentschappen) en een manier te zoeken om tot een permanente oplossing te komen; verzoekt het EUAN in dit verband een betere uitwisseling tussen de agentschappen te faciliteren; verzoekt de betrokken agentschappen de kwijtingsautoriteit op de hoogte te houden van de vorderingen op dit gebied;

61. maakt uit de gedachtewisseling tijdens de openbare hoorzitting het volgende op: 1) cyberdreigingen blijven toenemen en de begroting van Enisa moet dienovereenkomstig worden verhoogd, ook als het niet met nieuwe taken wordt belast, omdat de uitvoering van de bestaande taken zwaarder is geworden; 2) met de verordening cybersolidariteit en cyberweerbaarheid van de Commissie zou Enisa belast worden met nieuwe taken, zonder dat daar extra middelen tegenover zouden staan; 3) het is erg belangrijk om samen met de agentschappen aan de hand van een duidelijke en transparante methode te beoordelen welke middelen nodig zijn als het mandaat van een agentschap wordt versterkt of verruimd, en deze beoordeling te formaliseren; verzoekt de Commissie rekening te houden met deze aspecten en wijst er nogmaals op dat ieder agentschap investeringen op het gebied van cyberbeveiliging moet doen om te voldoen aan de wettelijke vereisten;

62. is ingenomen met de stappen die de agentschappen hebben gezet om de resultaten van hun werkzaamheden via diverse kanalen openbaar te maken en te publiceren, waaronder hun websites en sociale media; verzoekt de agentschappen om zich te blijven inspannen om relevante informatie over hun prestaties in duidelijke en toegankelijke taal aan de EU-burgers en het grote publiek mee te delen, om ervoor te zorgen dat door beter gebruik te maken van de media en sociale media de transparantie en de controleerbaarheid wordt vergroot; verzoekt de agentschappen in dit verband verslag uit te brengen aan de kwijtingsautoriteit;

63. is ingenomen met de mededeling van de Commissie getiteld “Concurrentievermogen van de EU op lange termijn: blik op de periode na 2030”, die beoogt de rapportagevereisten te rationaliseren en te vereenvoudigen en deze voor elk van de groene, digitale en economische thematische gebieden met 25 % te verminderen, en verzoekt de EU-agentschappen hun interne procedures te stroomlijnen om onnodige administratieve lasten terug te dringen;

64. verzoekt zijn voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de onder deze kwijtingsprocedure vallende agentschappen, de Raad, de Commissie en de Rekenkamer, en te zorgen voor publicatie ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* (L-serie).